

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

Warunki prenumeraty
W Brazylii rocznie: 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu. W Argentynie: 6 pesów, w Ameryce Północnej i w Europie 3 dolary.
Numer pojedynczy: 300 rejsów.
Wychodzi raz na tydzień
sawase w środy

Adres dla listów i przesyłek pieniężnych
(„Valeo postas” i „cartas com valor”)

„Gazeta Polska w Brazylii”
Curityba — Parana — Caixa postal B.
Redakcja i Administracja
mieści się przy ulicy Conselheiro Laurindo N. 8
blisko Uniwersytetu Parańskiego

WYDAWCA: Franciszek Wochnik || REDAKTOR: Ignacy Sklarski

N. 19

Kurytyba, Środa dnia 11 maja 1927

Rok XXXVI

KOMUNIKAT w sprawie odroczenia terminu Zjazdu.

W roku 1925-ym zrodziła się w kraju inicjatywa zwołania Zjazdu Polaków rozproszonych po świecie. Inicjatywa ta znalazła uznanie zarówno u sfer miarodajnych jak i w społeczeństwie.

Dzięki temu, Komitet miał możliwość w sierpniu 1926 r. wydać odezwę w sprawie Zjazdu Polaków z Zagranicy. Wyznaczony został termin na dzień 3-go maja 1927 r., na dzień święta narodowej jedności. Dzień ten wydał się Komitetowi jedynym dla zadokumentowania, że 7 milionów Polaków, zamieszkałych poza granicami Państwa, łączy się z całością narodu w imię dobra i potęgi Polski i tych hasel demokratycznych, których symbolem stała się Konstytucja 3-go maja.

Cel Zjazdu wyrażony w odezwie określał konieczność nawiązania stałej łączności kulturalnej Polaków na obczyźnie, między sobą i krajem ojczystym bez naruszenia obowiązków w stosunku do Państwa, na którego gruncie współżyją z miejscowym społeczeństwem. Zjazd ten miał rozważyć, w jaką formę będzie ujęta łączność Polaków na obczyźnie z krajem, jaka jest potrzebna pomoc kraju dla skupień polskich na obczyźnie, jak współdziałać mogą Polacy zagranicą w walce z wrogą Polsce propagandą.

Cele te są jasne, jak jasną jest solidarność Narodu Polskiego tam, gdzie chodzi o jego dobro jako całości.

W wykonaniu swoich zamierzeń, Komitet poczynił wszelkie potrzebne przygotowania, aby Zjazd we wspomnianym terminie doszedł do skutku i posiadał konieczną powagę dla osiągnięcia swych doniosłych celów.

Komitet z radością stwierdzić może, że idea Zjazdu odpowiada najgłębszym potrzebom Polaków rozproszonych po świecie, o czym najlepiej świadczy powszechna gotowość wzięcia udziału w Zjeździe.

Niespodzianie, w ostatnich dniach, nie bacząc na dokonane przygotowania w kraju i wśród środowisk polskich, zagranicą, Polskie Towarzystwo Emigracyjne, reprezentowane w Komitecie przez 3 osoby na ogólną liczbę 23-ch, podjęło z przyczyn dla nas nieuzasadnionych starania poza Komitetem o odroczenie zdawną ustalonym terminu.

Komitet nie mógł uznać niezrozumiałych dla siebie powodów. Polskie Towarzystwo Emigracyjne, nie mogąc przeformować zmiany terminu, z Komitetu ustąpiło.

Rząd w tym momencie wyjścia Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego z Komitetu nie zdecydował się na poparcie naszych zamierzeń, a bez tego poparcia realizacja Zjazdu okazała się nietylko niemożliwą, ale niewskazaną. Zjazd został odroczone.

Mimo to Komitet nie zaniechał dalszej pracy i trwał na stanowisku doprowadzenia do skutku Zjazdu, który wyłonić ma Związek Polaków z Zagranicy.

Nie chcemy na nikogo rzucać oskarżeń. Stwierdzamy jednak, że stanowisko, skazujące większą część

naszego wychodźstwa [na proces wytwarzania nowych narodowości, a nie stojące na straży wspólnoty kulturalnej z Polską, będzie dla nas stanowiskiem wrogiem. Takie zaś stanowisko, wręcz nam obce, przejawiało się w enuncjacji Prezesa Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego.

Wzywamy też wszystkie środowiska polskie do niezrażania się niespodziewanymi trudnościami w organizowaniu stałej łączności narodowej z Macierzą, lecz do dalszej pracy nad doprowadzeniem wspólnie z nami do pomyślnego końca Zjazdu Polaków i do utrzymania w tej sprawie z Komitetem nieprzerwanej łączności.

PREZYDIUM KOMITETU ORGANIZACYJNEGO

Prezes: Franciszek Bąkowski
V. Prezesi: Marjan Wilkowski,
Ignacy Wittkiewicz
Sekretarz: Stefan Lenartowicz.

Dr. Vieira de Alencar

i

Dr. Alarico Vieira de Alencar

ADWOKACI

BIURO:

Rua 15 de Novembro 37 (sob.)
Caixa post. 263 — Telefon 232
w Kurytybie

Wiadomości ze świata

SZWAJCARJA.

— DOSTĘP SZWAJCARJI DO MORZA. Szwajcaria posiada połączenie z morzem Północnym za pośrednictwem Renu, to jednak jej nie wystarcza, obecnie więc rząd szwajcarski przyjął opracowany już projekt połączenia Szwajcarii z morzem Adriatykiem.

Nowa ta droga wodna ciągnąć się będzie wzdłuż rzeki Po aż do Pawji, następnie za pomocą kanałów i śluz osiągnie Lago Maggiore, na tem zaś jeziorze portem jej końcowym będzie Locarno.

Istnieje też projekt połączenia Szwajcarii z morzem Czarnym za pomocą kanału łączącego jezioro Boden z Dunajem.

ROSJA.

— RYKOW O SYTUACJI WEWNĘTRZNEJ I MIĘDZYNARODOWEJ ROSJI SOWIECKIEJ. Na moskiewskim gubernialnym zjeździe sowietów przewodniczący Rady Komisarzy ludowych ZSSR, Rykow, wygłosił dnia 28-go marca przemówienie na temat sytuacji wewnętrznej i międzynarodowej Rosji Sowieckiej. Rykow podkreślił przy tej okazji, że „mieszanie się imperjalistów w sprawy wewnętrzne Chin może być źródłem komplikacji na całym świecie.

Nowo wybrane organy władzy sowieckiej zmuszone będą przez wzgląd na skomplikowaną sytuację międzynarodową pracować w daleko trudniejszych warunkach, niż rok, lub dwa lata temu. Możliwość napadu zbrojnego na Rosję Sowiecką zdaje się być narazie mało prawdopodobna. Jednakże wydarzenia tej miary, jak ostatnie wypadki nankińskie, mogą z łatwością zmienić sytuację. Niebezpieczeństwo

WAŻNE WAŻNE Kolonia

Eurydes Cunha

Podajemy do wiadomości tych wszystkich, którzy zwiedzili naszą kolonię, że już mamy część kolonii pomierzonej i podzielonej na działki od 10 alkerów powyżej, jak również że już osiedlają się koloniści z Rio Grande do Sul, Sta Cathariny i Parany.

Prosimy zwrócić uwagę na to, że pociągi mające połączenie z pociągami z Parany idą we wtorki i piątki, przeto, aby uniknąć wydatków z noclegami po hotelach należy tylko w te dni wyjeżdżać do stacji naszej kolonii Cachoeirinha.

Wszyscy ci, którzy wybierają się z bagażami, powinni na kolei oświadczać i z-naznać na nocie kolejowej swoje rzeczy jako „MUDANÇA”. Przesyłka w ten sposób nadana jest kilkakrotnie tańsza.

EMPRESA DE EXPANSÃO COLONIAL J. O. ESTEVES
Cachoeirinha, Ramal Paranapanema, Estado do Parana.

W Kurytybie: PIOTR NOWACKI, Graciosa 90 (kol. Angelina) lub rua 1 de Março, 24. Listy: Pedro Nowacki Caixa postal 204, Curityba

naruszenia wypożyczenia pokojowego („pieredyszki”) związku sowieckiego tkwi w tem, że nieprzyjaciele Rosji usiłują, dowiedzieć konieczność rewolucji w Moskwie. W ten sposób ułatwić sobie stłumienie ruchu rewolucyjnego w Chinach.

LITWA.

— NOTA ANGIELSKA DO LITWY. W kołach parlamentarnych londyńskich krąży pogłoski, że angielskie ministerstwo spraw zagranicznych przygotowuje obszerną notę do Kowna w której zażąda od Litwy definitywnej odpowiedzi co do jej stosunku do decyzji Rady Ambasadorów przyznającej Polsce bez zastrzeżeń Wilno i Wileńszczyznę. W razie odpowiedzi nie zadowalniającej miałyby według tych pogłosek rząd angielski opowiedzieć się za ogłoszeniem Klajpedy i obszaru klajpedzkiego jako znajdującego się pod protektorem Polski i Litwy. Nota ta pośrednio krzyżowałaby politykę obecnego ministra spraw zagranicznych Lotwy Celesna.

Wiadomości z Polski

— WYKONANIE USTAWY O REFORMIE ROLNEJ. Rozporządzeniem rady ministrów ustalony został plan parcelacyjny na r. 1928, jako dalsze kroki wykonania ustawy o reformie rolnej. Plan ten obejmuje następujące obszary na terenie grudziądzkiego (pomorskiego) okręgu ziemskiego:

I. Grunty państwowe i państwowego Banku Rolnego: 12700 ha.

II. Grunty prywatne: w powiatach morskim i wejherowskim 1500 ha., w powiecie kartuskim i kościerskim 700 ha., w chojnickim, sępoleńskim i tucholskim 900 ha., gnieźnieńskim, starogardzkim i tczewskim 1000 ha., działdowskim, grudziądzkim, lubawskim i świeckim 2000 ha., brodnickim, chełmińskim, torpińskim i wąbrzeskim 110 ha. Razem gruntów prywatnych na Pomorzu ma być rozparcelowanych 7200 ha.

na posterunek policyjny. Wybadano je i ustalone gdzie mieszkają. Dzieci przywędrowały znowu na Łucka 18 do mamusi. Kaczanowski przypadł. Poszukuje go policja.

Sprostowanie w sprawie rejestracji obywateli polskich.

W numerze 1. „Gazety Polskiej” z dnia 5 stycznia br. umieściliśmy na 3-ciej stronie Komunikat Konsulatu R. P. w Kurytybie o rozporządzeniu rejestracji obywateli polskich przebywających w stanach Parana, Sta Catharina, Rio Grande do Sul i Matto Grosso, a na 1-szej stronie tego samego numeru artykuł wstępny, zachęcający naszych rodaków przebywających w Brazylii do obowiązkowego rejestrowania się.

Przeglądając niedawno, powyżej wymieniony artykuł wstępny, z okazji żądanej od nas w tej kwestii informacji, przekonaliśmy się z prawdziwą przykrością, że do artykułu tego wkradła się pewna nieścisłość, mogąca wprowadzić w błąd ogół wychodźstwa. Nieścisłość ta, dotycząca mianowicie rzekomego ograniczenia opieki konsularnej tylko do osób zarejestrowanych, jakoteż wzmianki o nowej ustawie o obywatelstwie, jako nie odpowiadającej rzeczywistości.

Prostując więc niniejszem nieścisłość, która się zakradła do artykułu wstępnego umieszczonego w numerze 1. „Gazety Polskiej” zaznaczamy, że do opieki konsularnej mają prawo wszyscy obywatele polscy, rejestrowani i nierejestrowani. Zaś co do wzmianki o nowej ustawie obywatelstwie, to autor artykułu powyż wspomnianego argumentując, że skoro jest już ktoś zarejestrowany, to co do jego praw do obywatelstwa nie ma wątpliwości, gdyż rejestrując się musiał je dokumentami udowodnić, — chciał przez to powiedzieć, że opieki konsularnej mogą nie uzyskać tylko ci, którzy nie są w stanie udowodnić wymaganymi przez instrukcję dokumentami swych praw do obywatelstwa polskiego.

Umieszczając powyższe sprostowanie, zachęcamy jeszcze raz Szan. Rodaków do rejestrowania się w Konsulacie R. P. w Kurytybie, gdyż jest to obowiązkiem każdego polaka. Redakcja.

TELEGRAMY

z całego świata

POLSKA. Z Berlina donoszą, że w tamtejszych kołach dyplomatycznych przypuszczają, że Polska nawiąże wkrótce lepsze i przyjaźniejsze stosunki z Rosją. Posel polski w Moskwie, p. Patek, po powrocie z Warszawy otrzymał polecenie ułatwienia stosunków z Rosją i zerwania z metodą przewlekłą, jaka dotychczas panowała w stosunkach polsko-sowieckich.

Zamierzoną wizytę ministra spraw zagranicznych, Zaleskiego, w Moskwie u Cziczeryna, łomacza w Berlinie jako znak zaniechania przez Polskę swej dotychczasowej polj.

Referat handlowo-przemysłowy.

(Ciąg dalszy.)

Statystyczny referat p. Piotra Nowackiego, omawiający handel eksportowy Brazylii dowodzi, iż kraj ten jest wszechstronnym i pojemnym rynkiem importowym, czyli że polska ekspansja handlowa może na tym rynku znaleźć pomieszczenie. Ażby jednak cel ten osiągnąć bez zbyt lekkomyślnego ryzyka, niezbędne są trzy rzeczy: bank, przedstawicielstwo i okręt. Gdyby nie te, dotychczas nierozstrzygnięte kwestje, mielibyśmy już poważny zbytek towarów w Brazylii. To też jak długo nie zostaną te kwestje zrealizowane, tak długo nasza ekspansja handlowa w Brazylii nie może być traktowana poważnie.

BANK jako czynnik pomocniczy a nie inicjatorski, bo takim jest zwykle sam kupiec, ma rację bytu tylko wtedy, kiedy dany teren handlowy wymaga już jego usług. Wśród nas istnieje właśnie ten teren, dotychczas ciągle jeszcze wykazujący na usługi własnego, t. j. polskiego banku.

Jeżeli bank polski w Brazylii prócz roli ekonomicznej, ma spełnić rolę społeczną państwową, to ją spełni niezawodnie, — lecz nie dlatego powinien powstać by tę drugą rolę pełnić. W kalkulacji kupieckiej musi być pominięta ta druga wartość, jeśli bank ma mieć realne podstawy. Bank musi być instytucją finansową, obliczoną na dochód. — Wszystkie inne narodowości posiadające swoją ekspansję handlową w Brazylii, starały się przede wszystkim o rozwój własnych interesów handlowych na tym terenie i dopiero kiedy ten rozwój doszedł do odpowiednich rozmiarów, przystąpiły do zakładania tu swoich banków (przedtem to było możliwe, — obecnie pewne prawo ochronne uniemożliwia zakładanie w Brazylii obcokrajowych banków i ich filij).

Kraje interesujące się rynkiem brazylijskim (Niemcy, Anglia, Ameryka Północna, Włochy i in.) otaczały i nadal otaczają opieką swoje placówki handlowe. Ta opieka miała charakter nie tylko moralny, ale często i materialny (n. p. Niemcy popierały te pierwsze swoje placówki bezterminowymi kredytami państwowymi, oraz otwartymi ra-

chunkami bieżącymi). OPIEKĘ TĘ ROZTACZANO PRAWIE WYŁĄCZNIE ZA POMOCĄ KONSULATÓW, KTÓRE BYŁY OD SAMEGO POCZĄTKU ICH ISTNIENIA I SA PO DZISDZIEN GŁÓWNI EKSPozyTURAMI GOSPODARCZEMI DANYCH PAŃSTW.

Polska rola konkurencyjna w stosunku do innych ekspansyj w Brazylii jest nader trudna ze względu na brak jakiegokolwiek poparcia i oparcia dla tej roli. Natomiast konkurencja n. p. niemiecka dysponuje już doskonałymi środkami. Wystarczy wspomnieć, że niemieckich banków, ich filij, domów bankowych o charakterze brazylijskim, mniejszych reprezentacji bankowych i t. p. instytucyj jest w Brazylii około 200. My zaś nie mamy ani jednego podobnego przedsiębiorstwa, a przecież wszystkie tu, polskie firmy handlowe korzystają z usług bankowych i banki obce ciągną z tego krzyżci. Jeśli się te usługi skoncentrowało w banku polskim, to ten miałby tu co robić.

Ponieważ Parana stanowi dla banku polskiego najpewniejsze oparcie, jestem zdania, że bank ten powinien powstać w Kurytybie, bo tu będą najmniejsze wątpliwości jego prosperowania. Dopiero później, w miarę wzrostu takiego przedsiębiorstwa, będzie można pomyśleć o utworzeniu jego filij w większym brazylijskim ośrodku handlowym, jak Rio lub S. Paulo. Z takiej filij może powstać właściwa centrala banku, a z dawnej centrali filija. W ten sposób powstał Bank Pelotense, który założony pierwotnie w miasteczku Pelotas z stosunkowo małym kapitałem, rozrósł się z krótkim czasem w poważny bank z centralą w S. Paulo i z licznymi filjami. — Wreszcie utworzenie banku w Kurytybie ma jeszcze tę dogodną stronę, że nie będzie tak kosztowne, jakby musiało być w większym ośrodku. I jeszcze jedna dogodna strona: w Kurytybie będzie można łatwiej pozyskać udziałowców wśród kolonii polskiej.

Omawiając dalej kwestję banku polskiego, nie mogę pominąć obecnej roli Banku Francusko Włoskiego. Mianowicie bank ten, usurpując sobie rolę banku polskiego, szkodzi bardzo naszym interesom, bo nie nam nie pomaga a wprowadza w błąd opinię. N. p. wspomniany bank ogłasza stale w tutejszej prasie polskiej anonsy, w których tekście między innymi czytamy

drukowane tłustym drukiem: „Do Kolonii Polskiej! STOSUNKI HANDLOWO-BANKOWE MIĘDZY POLSKĄ A BRAZYLJĄ. Przesyłkę pieniędzy uskutecznią się najlepiej przez Bank Francusko Włoski. — podejmuję się dostarczać kupcom informację, otwiera kredyty zwykłe, przyjmuje pieniądze w depozyt, przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko Bank Francusko Włoski, etc.“ Otóż twierdząc i każdej chwili tego dowiodę, że wszystkie wyżej wyliczone rzekome możliwości i funkcje tego banku, są częścią fikcją, częścią zaś są nieścisłe. Jedynie usługi dla banku najkorzystniejsze są tu prawdą. Mianowicie depozyty pieniędzy na 3-6 proc. rocznie zależnie od terminu depozytu (bank sam bierze za kredyty, oczywiście gwarantowane, obecnie aż 18 proc.) oraz przesyłki pieniędzy do Polski, jednak w ten sposób, że bank na tem dobrze zarabia (stale tu wysoko notowany kurs Złp. sprzya tym interesom; mogą to udowodnić własnym doświadczeniem). Poza tem Bank Francusko Włoski ciągnie rozmaite inne dochody z polskiego kupiectwa w Paranie: pobiera prowizję za ściąganie należności w formie realizacyj duplikatów (wtórnik faktury mający w Brazylii znaczenie weksla), inkasuje należności za weksle zagraniczne, etc.

Falszywą jest również opinia, że bank polski nie jest konieczny w Brazylii, na dowód czego wskazuje się na bardzo tu liczne i dobrze prosperujące kupiectwo syryjskie, nie posiadające swojego banku. Tej opinii przeciwstawiam dwie przyczyny zbytności banków syryjskich w Brazylii: 1) Syryjczycy nie posiadają w Brazylii swej ekspozytury ekspansyj, i 2) Bank syryjski nie miałby w Brazylii racji bytu ze względu na ciągłe i programowe bankructwa firm syryjskich, na

wzór bankructw znanych w Polsce pod nazwą „benkele“. Te niestanne bankructwa Syryjczyków godzą tak dalece w ekonomiczne interesy Brazylii, że musiano przeciwko nim rozpocząć specjalną akcję. W b. r. Izba Handlowa w Rio zastosowała w tym celu ochronę handlu przed syryjskimi bankructwami, przez wydawanie firmom sumiennym odpowiednich poświadczeń.

Inicjatywa założenia banku polskiego w Brazylii, powinna wyjść z Polski. Stamtąd powinien przyjść także kapitał początkowy dla tego przedsiębiorstwa. N. p. jakiś finansowo dobrze stojący i zagranicą odpowiadający ustosunkowany bank polski mógłby się podjąć tego zadania. Niech mi będzie wolno wskazać w tem miejscu na Bank Związku Sp. Zarobkowych w Poznaniu. Mianowicie bank ten interesuje się tą kwestją już od dawna, a ze względu na swój stosunek z niektórymi firmami eksportującymi do Brazylii, oraz ze względu na swoje szeroko rozgałęzione kontakty, odpowiadałby może najlepiej temu celowi.

Wypada umotywić dlaczego inicjatywa i kapitał początkowy banku polskiego w Brazylii powinno wyjść z Kraju. Otóż dotychczasowe doświadczenia przeprowadzone na tut. terenie doprowadziły

do tego wniosku. Bówiem tutaj zrodzone inicjatywy nigdy nie dojrzały i nigdy nie były zrealizowane. Przyczyny tego są następujące: a) brak dostatecznego zainteresowania wśród polskiej kolonii, b) nieracjonalność zainteresowania u tych osób, które stały bliżej danej akcji, c) oraz z powodu braku odpowiednich wykonawców takiej czy innej inicjatywy. Do takich zgłoszonych inicjatyw należą: Bank polski i Izba handlowa polsko-brazylijska (w r. 1922 za czasów urzędowania byłego Konsula R. P. p. Kóz, Gluchowski), towarzystwa kolonizacyjne, przedsiębiorstwa eksportowe, a nawet szkolnictwo racjonalne. (Dokończenie nastąpi.)

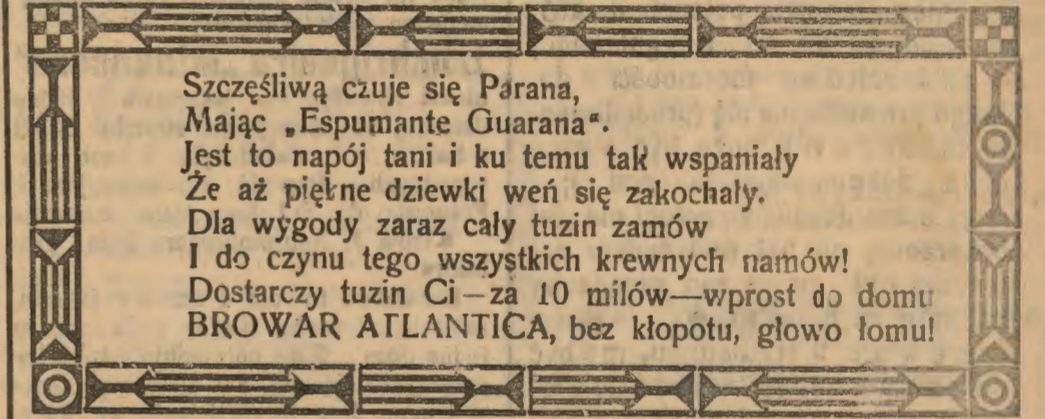
Prawo-rozporządzenia i przepisy o naturalizacji.

(Dokończenie.)

Fórmula, podania o którym mówi dekret N. 904 z dnia 12 listopada 1902 r.:

Snr. Presidente da Republica dos Estados Unidos do Brasil.

F... o requerente ou seu legitimo procurador legalmente autorizado pelo respectivo instrumento, natural..., (o paiz de nascimento), filho de F... residente (o logar de residencia), de profissao a profis-

Szczęśliwą czuje się Parana, Mając „Espumante Guarana“. Jest to napój tani i ku temu tak wspaniały Ze aż piękne dziewczki weń się zakochały. Dla wygody zaraz cały tuzin zamów I do czynu tego wszystkich krewnych namów! Dostarczy tuzin Ci — za 10 milów — wprost do domu BROWAR ATLANTICA, bez kłopotu, głowo łomu!

Już nadeszły

POLSKIE PŁUGI ZNAKU „NAP“ I WYWROTKI ENW- oraz specjalne „PARANA“. ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE TYLKO POLSKICH PŁUGÓW.

BRAWDZIWE POLSKIE SIECZKARNIE BEBNOWE SA TYLKO U NAS DO NABYCIA, BO JEDYNE NASZA FIRMA IMPO TUJE JE Z POLSKI. SA BARDZO TANIE I MOCNE.

KOLONISCI! KUPUJCIE TYLKO POLSKIE NARZĘDZIA ROLNICZE!

Nasz Adres:

Sociedade Importadora Limitada

Curityba — Avenida Luiz Xavier 28 — Caixa postal 393

Rozmaitości.

— NAJWIĘKSZA WDOVA NA LICYTACJI. Pewna młoda Berlinka wyszła za mąż w Berlinie w r. 1921 za obywatela Afganistanu kupca tytoniowego, Abdul Chana. W r. 1925 młoda para wraz z dzieckiem swem wyjechała do Afganistanu, gdzie mąż miał szerokie interesy handlowe. Po krótkim pobycie w Habul małżeństwo przeniosło się na stale do kraju Afrydy i tu Abdul Chan rozszerzył przedsiębiorstwo, stając się wkrótce jednym z najbogatszych obywateli z Afganistanu. Po kilkoletnim szczęśliwym pożyciu małżeńskim. Abdull umarł.

Zaczęły się wówczas dla młodej wdówki, która prawnie była obywatelką Afganistanu, wielkie zmartwienie i nieprzewidziane troski. Przedewszystkiem przekonała się na wstępie, że według prawa krajowego nietylko, że nie należało się jej ani jej dziecku nic z olbrzymiego majątku zmarłego męża, lecz jak ona tak i dziecko przechodziły na własność spadkobierców i wierzycieli.

Ponieważ odmówiła, jak to nakazuje tamtejsze ustawodawstwo, wyjścia za mąż za brata zmarłego małżonka, wystawiono ją wraz z

dzieckiem jako niewolnicę. Poselstwo niemieckie zainteresowało wprawdzie wówczas, lecz ponieważ sprawy nie można było w żaden sposób załatwić na drodze dyplomatycznej, zwróciło się do własnego rządu i otrzymało od niego wystarczające środki finansowe, aby na licytacji pobić wszelkie oferty i tym sposobem wykupił nieszczęśliwą kobietę, Karolina Abdull Chau, wolną, lecz bez dziecka, jest zatrudniona teraz przy pewnej rodzinie niemieckiej w Kabul. Dziecko jednak pozostało w rękach rządu Afganistanu, który ma zamiar zająć się jego wychowaniem. Poselstwo niemieckie czyni dalsze starania dla odebrania dziecka, oraz uzyskania pozwolenia dla wdowy i jej syna na o puszczenie Afganistanu.

— ROMANS MARYNARZA Z „TITANICA“. Zamieszkały w Toronto (Kanada) marynarz, John Janes, należał do załogi „Titanica“, gdy olbrzymi ten parowiec, odbywając pierwszą podróż z Anglii do Ameryki, natknął się dnia 14 kwietnia 1912 r. na górę lodową w pobliżu wybrzeży New-Foudlandu i zatonał, przyczem w falach morskich zginęło 2368 osób.

Podczas tej największej katastrofy okrętowy powiodło się Janesowi uratować życie maledkiej dziewczynce angielskiej, Phylis Ayrs, której rodzice utonęli. W kilka ty-

godni po katastrofie marynarz przybył z niemowlęciem do Anglii i oddał je matce ojca uratowanego maleństwa, mieszkającej wówczas w Londynie, za co otrzymał od uszczęśliwionej, a bardzo bogatej babki hojną nagrodę.

Po wojnie światowej, Janes, który przybył podczas wojny z wojskiem kanadyjskim do Europy i walczył na froncie flamandzkim, odwiedził raz jeszcze uratowaną dziewczynkę i przy tej sposobności otrzymał od jej babki znów 500 funt. szterl., co pozwoliło mu kupić sobie po powrocie do Kanady, farmę.

Nie zapominał jednak i wówczas o uratowanym dziecku i od czasu do czasu korespondował z panią Ayrs, wypytując się o zdrowie dorastającego dziewczęcia. Stosunek ten skończył się w ubiegłym miesiącu wielką niespodzianką dla byłego marynarza.

Oto James otrzymał list, zawierający mu wiadomość, że pani Ayrs, tudzież, że nieboszczka zapisała mu milion dolarów kanadyjskich, oraz mianowała go opiekunem panny Phylis Ayrs, liczącej już dzisiaj szesnasty rok życia.

— PRZEPowiednia dla CARA MIKOŁAJA: Z pamiętnika hrabiny Laury Bubny, która przeżywała dłuższy czas na dworze carskim, dowiadujemy się, iż na wiele lat naprzód w... car ro-

syjski o wybuchu rewolucyj, która go pozbawi tronu i życia.

Było to około 1910 roku. Car Mikołaj oddawał się namiętnie spirytyzmowi i uczestniczył w seansach.

Tylko najbardziej zaufani wiedzieli kogo mają pośród siebie. — Car bowiem przychodził incognito i zniknął niepostrzeżenie.

Pewnego wieczora robiono doświadczenia z niezwykłym medjum, które nazywało się Michajłow.

Sła tego człowieka była nadzwyczajna i w obecności jego nietylko materializowały się zjawy, ale przemawiały i wróżyły ludziom przyszłość.

Zaledwie zapadł Michajłow w trans, rozległo się stąpanie a po chwili ukazała się widmowa postać człowieka odzianego w mundur wojskowy z przed 80 laty.

Duch pochylił się nad carem i zaczął szeptać tak, iż wszyscy słyszeli dokładnie jego słowa.

— Widzę cię w morzu krwi i płomieniach.

— Ogień coraz dalej się rozszerza, a krew podnosi się do góry.

— W tej krwi i w tych płomieniach twój kres.

— Zginiesz wraz z całą rodziną. Na to słowo car przerwał łącuch i zapalił światło.

Zjawia znikła. Car był błąd jak ściana i za-

raz opuścił salę, powtarzając bezustannie:

— Jaka straszna wróżba, wiem przynajmniej co mnie czeka.

— ZŁOŚNIA UKARANA. Działo się to akurat 20 lat temu. W miasteczku Zychlinie w powiecie kucińskim mieszkał z rodziną kowal Bratstajp. Miał czeladnika Dawida Grosa, ale go w końcu oddalił. W kilka dni potem mściwy Gros zabił młotem kowalskim całą rodzinę pracodawcy: żonę, córeczkę, syna i dziewczynę-krewniaczkę, poczem chciał uniknąć kary, uciekł zagranicę. Poraniony kowal jednak miał znać twardą głowę, bo po mału wylizał się z otrzymanych cieżgów i wspólnie z krewniakiem Kowalskim zaczęli szukać zbrodniarza. Mijały lata, a znaleźć Grosa było nieposob: siedział we Francji lub Anglii, to zpowądzień w Ameryce. Aż wreszcie kowal umarł, a wtedy zbrodniarz czując się bezpiecznym, wrócił do kraju i otworzył w Łodzi duże przedsiębiorstwo. Niedługo to jednak trwało, bo Kowalski poznał go któregoś dnia na ulicy i oddał w ręce policjantów. Sąd okręgowy łódzki skazał Dawida Grosa za zbrodnię popełnioną przed 20 laty na 12 lat ciężkiego więzienia.

Najlepsze nasiona dostać można tylko w POLSKIM SKŁADZIE NASION Travessa Zacharias, 5, Kurytyba

Jeżeli chcecie kupić ziemi

udawajcie się do niżej podpisanego! Ma do sprzedania ziemię najlepszą tak w Paranie jakoteż w stanach S. Catharina i Sao Paulo. Pracując przy kolonizacji federalnej długie lata, ma najlepszą praktykę w tym zakresie. Ziemię sprzedaje po możliwie a najniższej cenie. Zamuje się kolonizacją, parcelacją i mierzeniem ziemi.

Zgłaszajcie się do

Michała Babireckiego, Dorizon-Parana

"CASA GLOBO" FABRYKA OBUWIA

Kurytyba — Rua Jose Bonifacio 12

Wielka wyprzedaż obuwia

przy ogromnym wyborze różnego gatunku po cenach niesłychanie niskich jak przy prawdziwej likwidacji

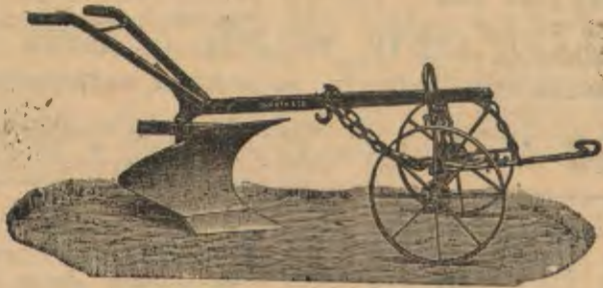
JEDYNA OKAZJA!

Gospodarzu!

Jeżeli potrzebujesz JAKIEJKOLWIEK MA SZYNY ROLNICZEJ LUB NARZĘDZIA AL-BO CZĘŚCI SKŁADOWYCH prosimy

Cię odwiedzić nas.

Znajdziesz u nas napewno to czego szukasz.

NASZA „SECCAO AGRICOLA“ ZAJMUJE SIĘ WYŁĄCZNIE MASZYNAMI ROLNICZEMI I JEST NAJWIĘKSZY TEGO RODZAJU W PARANIE.

Fernando Hackradt & Cia. Sattig, Ltda

CURITYBA - Rua 15 de Novembro, 96 (esquina Rua Rio Branco)

Wymowne świadectwo

TRJUMF NIEZAPRZECZONY „GALENOGALU“

Dr. Alfavona, wybitny lekarz-operator, dyplomowany przez królewski uniwersytet w Neapolu i cieszący się ogólnym uznaniem w mieście D. Pedrito tak się wyraża: Przeciwnik wydawania świadectw pochwalnych dla wszystkich i wczesnych s. cyfilików terapeutycznych, czuje się tym razem w obowiązku poświęcić, że przepisując od dłuższego czasu „Galenogal“, sporządzony według recepty mego wybitnego kolegi Dra Frederico W. Romano, otrzymywałem niespodziewane wyniki w wypadkach syfilisu trzeciego okresu, szczególnie we wszystkich chorobliwych objawach syfilitycznych — Jako preparat naukowy, i co najważniejsze, nie zawierający w sobie alkoholu, preparat ten wskazany jest do użytku w zakażeniach poważnych i skomplikowanych. Nawet teraz, mając wypadek egzemy syfilitycznej do leczenia, wobec którego dotychczas używane środki lekarskie były bezskuteczne, wyleczyłem go czterema zaledwie fiaskozkami „Galenogalu“.

Takie jest moje odczucie rzeczywistej prawdy, które podaje do publicznej wiadomości dla dobra tych, którzy cierpią zaznaczając, że dziś „GALENOGAL“ jest dla mnie jedynym lekarstwem energicznie zwalczającym syfilis, wśród wielu najlepszych preparatów czy (brma legalizowan*)

„GALENOGAL“ można nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach w Brazylii i wszystkich południowo-amerykańskich republikach. W Kurytybie nabyć go można w drogeriach „Minerva“ i „Drogaria Suissa“, Apr. D. N. S. P. Nr. 211. N. 3 Aps/c

NASIONA Z POLSKI

Zawiadamiam uprzejmie wszystkich Przyjaciół, Znajomych i Odbiorców, że przejąłem po Panu Pawle Nikodemie import Nasion z Polski i polecam się ich łaskawej pamięci.

Polskie nasiona, od lat kilka w Brazylii z najlepszym wynikiem wypróbowane, zyskały sobie powszechne uznanie w całej Brazylii Południowej. Mam zawsze na składzie nasiona świeże, doskonałej jakości z najpoważniejszych gospodarstw hodowlanych w Polsce.

Kapusta polska ma głowy jak z żelaza. Wysyłka nasion pocztą i koleją na całą Brazylię

Zamówienia skierowywać proszę pod adresem: Witold Żongolowicz, Travessa Zaccarias 5, C. P. 210, Kurytyba, Parana

O que matou ellas?

BARATAS? acabem com esta praga nojentia usando BARAMORTE

Główny skład DOGAPIA SUISSA SIGEL, ETZEL & Cia

Jedyny środek do wyniszczenia brzydkich bakterów. Wszędzie do nabycia.

Baczność kotonieści

Co dopiero nadszedł z Europy nowy i duży transport nawozów sztucznych (sole potasowe, superfosfat i nawozy azotowe) i mieszankę dla żyta, pszenicy, owsa, kartofli, kukurydzy i t. d. Zawiadamiamy także, iż kupiliśmy fabrykę nawozów sztucznych „GRACIO SA“ (naprzeciw „Matadouro“), gdzie fabrykuemy **GWARANTOWANĄ CZYSTĄ KOSCIANĄ MAKĘ** Nasza marka zarejestrowana

est dla was gwarancją pierwszej klasy! Można rozmówić się po polsku.

Fernando Hackradt & Cia Sattig Ltda

CURITYBA, Rua 15 de Novembro, 96

Depozyt nawozów sztucznych: Kurytyba, ul. Pedro Ivo 16
Fabryka nawozów sztucznych: Guabirota (naprzeciw Matadouro)

Swieże niemieckie nasiona

Kolosalne ilości pierwszorzędnych zdolnych do kiełkowania, świeżych niemieckich nasion otrzymał i poleca

Willy Cremer Loja Flora Curitybana

Kurytyba, rua 15 de Novembro, 77

Wysyłka do wszystkich stanów.

Cervejaria Cruzeiro

Najlepszy browar w Kurytybie poleca tu i na prowincji piwo własnego wyrobu po najprzystępniejszych cenach marki „Cruzeiro“, „Pilsena“, „Pomba“, „Escurinha“ i inne. Kupuje dla własnej słodowni jęczmień w rozmaitej ilości i płaci najlepsze ceny.

KURYTYBA - CAIXA POSTAL 108

GABINET DENTYSTYCZNY

p: Gustawa Mikoszewskiego przy ul. Comendador Araújo 32 objął dentysta

Czesław Stencel

Godziny przyjęć: od 9 — 11 i od 1 — 5

Dr. Carlos Moreira

klinika medyczno-chirurgiczna. Specjalność: choroby oczu, uszu, nosa i gardła. Konsultorium ul. Marechal Floriano n 19. Rezydencja ul. Visconde de Nacar 85, Telefon 388

ZA DARMO

Wszystkim, którzy cierpią na choroby płuc jak bronchit, astmę, uciążliwy kaszel, chroniczny katar, grype lub osłabienie płuc udzielam **ZA DARMO** lekarstwa, które ich wyleczy w kilku dniach. Nadeślijcie swój adres do Marii G. de Andrade, Travessa do Quartel 9, São Paulo.

Tedeschini & Irmacs

Fabryka ciast pożywnych, tuby kukurydzianej i kawy mielonej. Wielki młyn do maki żytniej. **Aven. 7 de Setembro 248-245**

PAN CIERPISZ NA ZOŁĄDEK?

Wzicie użyj Elikstru Espéptico Westphalena przyrządzonego w aptece Sw. Antoniego Raula Suplicy de Lacerda Lapa - Parana.

Casa Daitschman Maurico & Irmão

Kurytyba Avenida Luiz Xavier 3 poleca **Meble wszelkiego rodzaju** z własnej fabryki jako to bufety, stoły krzesła łóżka, materacy i t. d. **po cenach najniższych**

Szklarnia

Eurico e Guilherme Tiburtius **WIELKI WYBÓR**

artystycznych wyrobów z drzewa parańskiego jako to: lampy stołowe z szkła pinjorowych, szkatułki, tacki, podstawki na owoce etc. jakoteż najrozmaitsze artykuły wyrobione z lian, ramy do obrządków i rozmaite artystyczne upiększenia z drzewa. Dobre wykonanie. Ceny niskie. Kurytyba, ul. Barso do Rio Branco 35

Alipio Augusto de Campos

Chirurg-Dentysta Kurytyba Pracę da Ordem N. 71 Godziny przyjęć: od 2 do 5 po południu

FISHARMONJE

wykonuje według najnowszych wymagań **EDMUNDO BOHN** Bom Principio, Municipio Montenegro Rio Grande do Sul

Kurs praktyczny dla buchalterów

DYREKTOR: RAUL GOMES jedyny w Brazylii południowej, który gwarantuje równoczesne przygotowanie w ciągu 4-ech miesięcy prowadzenia ksiąg handlowych i korespondencji, arytmetyki daktylografi (pisanie na maszynie). Przyjmuje także uczniów na mieszkanie. Ul. 13 de Maio Nr. 108 Kurytyba Parana

Fabryka koszul Pinheiro

JANA ANDERSONA Dom specjalny w celu bielizny męskiej po długiej miary Koszule, kalesony, pyżamy Kurytyba ulica Riachuelo 27

DR. CARLOS HELLER

Praktykował w Hamburgskich, Wiedeńskich i Paryskich szpitalach. Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, werneryczne, pęcherza i włosów, Klinika dla dzieci.

Leczyszcząc promieniami Diatermia Konsultorium i rezydencja: Pracę Tiradentes 57 Przyjmuje od 10, Po 12 i od 3 do 5. W poniedziałki, środy piątki wieczorem od 8 o 9

Ziemia do sprzedania

Na kolonii Cruz Machado (Sede) są do sprzedania 3 szaki (jedną przy drugiej) po cenie przystępnej. Pierwszy szakier ma 35 akierów, ziemi, z tych połowa do sadzenia, a druga połowa z herwą, dobrą wodą, lasem (kapoira), domem mieszkalnym, i barbakonem do suszenia herwy. Ziemia na szakrac tych jest równa — można po niej jeździć wozem — przy drodze kołowej, wiodącej do Iguaçu oddalona od miasteczka 10 km.

Drugi szakier ma 24 akierzy ziemi do sadzenia z dobrym lasem i kapoira i 4 akierzy z herwą, dobrą wodą, małą i dużą, wodospadem 8 mtr. głębokim, przystępnym i stosownym dla tartaku, mlyna, mandiokarni i t. p. — położone w środku kolonii przy drodze kołowej. Odległość od miasteczka 9 km. Posiada 3 budynki gospodarskie.

Trzeci szakier ma 10 akierów ziemi z dobrym lasem i kapoira, w dobrej polożeniu, w pobliżu kościoła, szkoły i wendy. Odległość od miasteczka 15 km., — z domem mieszkalnym i dobrą wodą.

Ceny za wszystkie trzy szaki bardzo przystępne z powodu wyjazdu właściciela do Ameryki.

Jest także do sprzedania dom handlowy na Cruz Machado (Sede) obszerny 12 mtr. przez 9 mtr. i depozyt 16 mtr. przez 9 — galpon 12 mtr. przez 4 mtr. z dobrą wodą, rzeźnią i studzienną — położony w środku miasteczka przy głównej ulicy.

Wiadomość na miejscu w aptece albo u p. A'bina Solarewicz — Cruz Machado (Sede).

Polski warsztat krawiecki

Franciszek Rybacki

w Kurytybie

ul. Dezembarg Kotta 83

Poleca się Szan. Rodakom do wykonania eleganckiej odzieży przy cenach niskich.

Krój najlepszy — Swój do swego!

Drogiarza i apteka

Minerva

Maximo & Cia.

Kurytyba, Plac Tiradentes 57

Wielki skład krajowych i zagranicznych lekarstw

posiada na składzie najlepsze środki przeciw robakom w kiszkiach, przeciw kaszlowi i t. d.

Dla chcących się korzystać

z urzędów

jest do sprzedania sklep (seccos e molhados) dobrze urządzone i posiadający liczną klientelę, prowadzący handel herwą, dostawiający materiały dla kolei i sprzedający także materiały lokowe i różne drobniarstwo artykuły. Sklep ten, czyli wenda, położony jest na linii S. Francisco, między stacjami Mafra i Port to União naprzeciw przystanku klm. 339 — w pobliżu przyszłej stacji kolejowej „Piedade“, która będzie utworzona i zbudowana jeszcze w tym roku.

Wenda ta może być także za kontraktem wydzierżawiona.

Blizszych wiadomości udziela właściciel

Julio Flemming Sobr-ho

Piedade Est. Sta. Catharina

Jedno wypróbowanie proszku do pieczenia „TELL“ udowodni jej dobry skutek i gatunek.

Jacek Dromlewicz

L. karz-Dentysta.
Zęby sztuczne z podniebieniem i bez
w złocie i kauczuku. Plombowanie i
wymywanie zębów bez bólu.
Robota pierwszorzędną Ceny przystę-
pne. ul. Riachuelo n. 8. w Kurytybie

Kupiectwu de wiadomości

ze utrzymujemy
Biuro spedycyjne w Porto Ama-
zonas

które zajmuje się wyłącznie Ekspedjo-
waniem, Depozytowaniem, Asygnacjami
i Zamówieniami wszelkiego rodzaju. (De-
spachos, Comissões, Cossignações).

Posiadamy obszerne magazyny dla
przyjścia na skład herwa-maty i innych
towarów. Zajmujemy się także ekspedy-
cją drzewa budulcowego.

Jesteśmy zawsze na rozkazy Szan. Ku-
piectwa tak w Kurytybie jak i na pre-
wincji

J. Damaki & Irmão Porto Amazonas
PARANA

ELIKSIR „NOGUEIRA“

Jest używany skutecznie w następujących
chorobach:

skrofule
bubony
zapalenie macicy
cieczenie z uszu
wywłóka
fistule
rak syfilistycznego
pryszczki
białe upławy
wrzody i narośle
szwierz
reumatyzm
plamy skórne
nieudomagania wtroby
ból w piersiach
narośle na kościach
p. łowanie tętnic
i wogóle wszystkie cho-
roby pochodzące ze
krwi.

Więcej skuteczny środek oczysz-
czający krwi

Dominik Kurecki

Polski zakład krawiecki
przy ul. Dr. Muricy Nr. 61
Wielki wybór materiałów na ubranie.
Zamówienie wykonuje się w razie po-
trzeby w 24 godziny.

Robota gwarantowana
CENY NISKIE.

Dr. Archimedes Cruz

Lekarz operator i akuszer. Leczy syphi-
lis i choroby pęcherza. Klinika dla ko-
biet i dzieci.

Konsultorium: rua Dr. Traiano Reis 3.
od 8 do 9 przed poł. i od 1 do 5 po
połud. Na wezwanie w każdą godzinę
dniem i nocą

Alfaiataria Eduardo

Zakład krawiecki Edwarda Ziarnickiego
ul. Saldanha Maranhão 67 A
Kurytyba

W tej nowo otwartej pracowni krawiec-
kiej Szan. Panowie mogą otrzymać ele-
gantnie ubrania, wykonane z całą do-
kładnością i gustem wybrednym.

Prosimy odwiedzać naszą
Pracownię Krawiecką.

EDWARD ZIARNICKI
67 A rua Saldanha Maranhão 67 A
Kurytyba - Parana - Brazylja

Dom obuwia

ANTONI MARTES
Largo 19 de Dezembro N. 1. (przy mercedisio
sprzedaje nowe i używane obuwie po
cenach bardzo niskich. Rozmaito łasony.
Przyjdziecie i przekonajcie się!

Casa Jacob

JAKÓB GRINSPUN

Skład główny:

Rua 1 de Março No; 18

Fabryka i depozyt

Av. Candido de Abreu 151 Tel. 389

Wielki skład mebli, materaców,
koider i plaszczy nieprzemakalnych
Sprzedają na wyplaty!

Pyorrhea?

Zęby słabe

Nieprzyjemny oddech

Dziąsła skrwawione

Leczy się z łatwością przez użycie

Elixiru Moraes

(Dawny Pyrozol)

Flakonik 7500, przez pocztę 98500
Zamówienia przyjmuje: I Barbosa de
Moura e Irmão, Rua Xavier de Toledo
8-A, Caixa postal 3185
Sao Paulo

SZEWIECTWO „CENTRAL“

polers w wielkim wyborze

— obawi. —

doskonale i mocn. zrobione dla
panów, pań i dzieci po cenach
jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB

Kurytyba - Travessa Zacharias N. 1
blisko polskiego sklepu nasion p. Nikodema.

Wielki Sklep Polski Marcina Szynidy & Ska

Plac Tiradentes N. 19

Ma zawsze na składzie: makę pszenną, żytnią i kukurydzianą, cukie-
ryż, sól śledzie, sliwki, rodzenki i konserwy owocowe.
Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.

Trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach

Kupuje produkta rolne jako: kukurydzę, fasolę, ziemniaki, masło, jaję,
drzewo itp.

SPZEDAŻ NA KOLONJE HUTOWA I DETALICZNA
CENY PRZYSTĘPNE

Posiada filja w Thomaz Coelho
i Araukarji

„A VENCEDORA“

Fabryka karmelków i cukierków różnego gatunku, tań-
szych i droższych owiniętych w papier („ballas“), malino-
nowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananaso-
wych, truskawkowych, bananowych i mącznych.

Prócz tych mam jeszcze inne gatunki specjalne, nowe
go formatu, które w każdej chwili można nabyć po ce-
nach bardzo przystępnych.

Uprasza Sz. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem,
ze są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.

Fanciszek Eachowski.

CORITIBA - Rua Cabral Nr. 53 - PARANA.

Fabryka cukierków

„AURORA“

Józefa Kuli.

Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owinięte w papier
(„ballas“) we wszystkich odmianach.

Ulica Martin Affonso nr. 100

Kurytyba - Parana - Brasil

Aniliny i farby niemieckie

Marki BAYER

do farbowania zwłaszcza wyblakłych rzeczy w paczkach z
drobnymi wskazówkami i w skrzynkach po 1 kilu, we wszel-
kich kolorach, jakoteż farby anilinowe do kapeluszy,
skór, wytworów roślinnych i napojów.

Wszelkie preparaty Bayera

jak Cafiaspirina, Phenaspirina, Butolan, Helmitol i t. d.

Bardzo piękne i tanie OZDOBY DO PRZYPINANIA jako to:

Pajaki, chrabaszczki, motylki, kwiaty i t. p.

CARLOS LUHM

Rua Riachuelo 52 - Curytyba - Parana - Brasil

Dr. Antoni Rydygier (Ruediger)

Kurytyba

Prof. Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) specjalista w chirurgji,
chorobach kobiecych i dróg moczowych.

Przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicz-
nej przy Avenida 7 de Setembro N° 69 (narożnik rua Rat-
cliffe) od godz. 3 do 5.

Zbawienie Ludzkości

Wszystkie osoby, które zaszła na grype, powinny bez straty czasu
zatywać Pectoral Paranaense, gdyż on uzdrowi je zupełnie i
zabezpieczy od choroby płuc i organów oddechowych.

Pigułki regulujące Dra Wiktora

są szybko uspokajającym środkiem dla pań i panien, które cierpią na
kolki i inne niedomagania podczas miesięcznych periodów.

Są do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach.

Mieczysław Gosławski

Chirurg-Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki.

Wymowania i leczenia zębów bez bólu.

Od 8 do 11 i od 1 do 7

Rua Dezembargador Matta N. 6

Dr. Mirosław Szeligowski

Były asystent klinik europejskich

Lekarz i operator

DOKONUJE WSZELKICH OPERACJI CHIRURGICZNYCH I KOBIECYCH

Leczy podług najnowszych sposobów. Bada za pomocą

promieni Roentgena.

Posiada własną pracownię do badań mikroskopowych i badań

krwi na choroby ukryte

Chorych zamiejskowych przyjmuje na leczenie
w swej klinice.

Rua São Francisco Kurytyba - B. 25

CASA IDEAL ALBERTO C. ELIAS

CURITYBA

rua Jose Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry)

Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej

obok rzeźni Garmatra

FILIA: Rua 15 de Novembro N. 31

Ogromny wybór obawia

wszelkiego rodzaju po cenach najniższych

Kalosze Wykonane na wzór trzewików do sznurowania
BARDZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE

„A BRANDINA“

Bracia Sobania

Przy ulicy Lamenha Lins N. 53

KURYTYBA, PARANA

Fabryka karmelków i doskonałych bombonów.

Specjalista w wyrobie znakomych cukierków: cytrynowych malino-
wych, pomarańczowych, mandarynkowych, wiśniowych, z abczaki,
miętowych, aniszowych, bananowych, gruszkowych, brzoskwińowych,
jabłczanych, malinowych, kokosowych, czekoladowych, migdałowych,
mleka, jaj, amendoim (mindui), nadziewanych marmeladą, masą mi-
gdałową i kokosową, tudzież rozmaitych innych.

Gatunki specjalne: „Almofadinhas“, „Bellezinhas“, „Douradinhas“

„Fructas Acidas“.

Wyrób staranny Ceny bez konkurencji

Polska fabryka makaronu i kawy

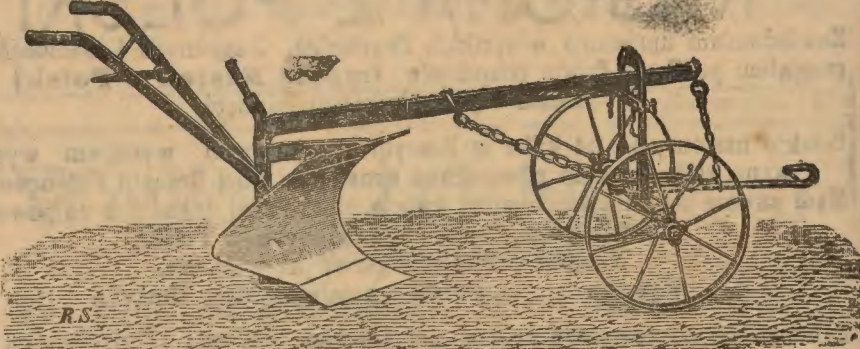
Sao Miguel

FIRMY GONTARSKI I SKA

Kurytyba Ulica Iguassu N. 246

Telefon N. 489 Skrzynka pocztowa 278

Poleca swoje wyroby w najlepszym
gatunku

Na nadchodzący czas sadzenia!

Otrzymałszy znówu kompletny so tyment z anych

Plugow stalowych

Systemu „Beck“ oraz innych narzędzi rolniczych, któ-
re sprzedajemy po niższych cenach

Jose Hauer Junior & Cia.

Curt yba -ua 15 de Novembro N. 44

Actolt - Magnetine

rejes rowany

usuwa bez po wstrząsania ruchu

Osad

znajdujący się w kielach lub innych naczyniach żelaznych i odnawia je
pełnie. Środek tym zdobył sobie uznanie pierwszorzędną fabryki i firm
i jest przez nie stale w użyciu. Żądać prospekty.

Fabryka produktó chemicznych Guilherme Goldschmidt

Kurytyba - Parana - Brasil

— 35, 36 —
som—40, 41, po-
skórkę na nowo
Trepow stał j-
glach; skinał t-
wstanie przemó-
— Teraz mog-
spokojnie i nie-
42, 43, 50, —
myśle, połowa z-
prawdą?
— Tak, połow-
tłumionym głos-
Równo i bez-
sz do 90-ciu pu-
Každy sztos-
omijał niektóre-
konywał je trud-
Nadto umiał
sprawdzał je
sposobem mógł
wykonywał.
Kule biegały
jak żołnierze, k-
musieli wykony-
placu musztry.
Serce Trepow-
jak ptak uwiezi-
W oczach m-
mógł się utrzym-
90 punktów!
więc tylko 10 p-
ko przepadł!
Wtedy nie po-
go, jak zniknął-
i wstąpił do s-
kterze prostego
Wtedy na da-
wała go strasz-
placu boju.
— 91, liczył
ponownie—92,
ble zapalę papi-
— Proszę ba-
Leon wyjął p-
mając go pomi-
dalej.
— 94, 95, 96!
— Za pozwol-
chciałbym kaza-
limonady.
— Ależ prosz-
kładac kij na r-
panu się źle zr-
To mówiąc,
kelner i otrzy-
limonady.
Gdy ją poda-
się na zimny n-
Szkłanka dr-

teraz zobaczymy, kto kogo przeżyje, ja ciębie, czy ty mnie?
Ha, ha, złapał się we własne sidła, będzie zmuszony powędrować na plac boju...

O proszę, posiedź pan jeszcze chwilkę rzekł policmajster—przedewszystkiem musimy załatwić całą rzecz na piśmie.
Kelner! Proszę o papier, atrament i pióro!

jak mu się spodoba, w razie, jeżeli ten go wypelni ściśle przytoczonych warunków.
— Owszem, tak będzie do brzo! — odparł książę Zubow z roztargnieniem. Nie mam nic więcej do nadmienienia i sądzę, że możemy zaczynać.

gatunki kredy, policmajster dokonał swego dzieła z całą łatwością.
— Zdejmę tylko futro! Chwileczką, chany panie! Tak, teraz jestem gotowy. Możemy zaczynać!

Spiwniki świeckie i kościelne:

Table listing books: Spiwnik Narodowy 2.000, Spiwnik Polski 5.000, Spiwnik Szkolny (3 tomy) z nutami 5.000, Spiwnik kościelny z nutami 10.000...

Teatrzyki ludowe:

Table listing plays: Pasterka z Lourdes 2.500, 'Zdrójca', Świeczka zgasta i inne

Podręczniki szkolne:

Table listing school books: Kajety rysunkowe tuzin po 5.000 i 9.000, Grube zeszyty szkolne tuzin 7.000...

Obrazki:

Table listing images: Rozmaitych Świętych 32X42 ctm. 1.500, Rozmaitych Świętych 19X26 ctm. tuzin 0.800...

Potrzebna jest od zaraz KOBIETA

biegła w praniu ubrań męskich oraz w naprawianiu tychże. Płaca dobra. Reflektuje się tylko na kobietę, która tę robotę dobrze wykonała potrafi.

Acosmalte

GARANTIDO

Naczynia z żelaza, lane, emaljowane wewnątrz na szaro. Są to jedyne naczynia, które opierają się niszczącej sile ognia nawet przy smażeniu potraw.

Uważajcie na zieloną markę z napisem ACOSMALTE GARANTIDO, która jest przyklepiona na każdym garnku

Uważajcie na zieloną markę z napisem ACOSMALTE GARANTIDO, która jest przyklepiona na każdym garnku

NIE ROZBIJAJĄ SIĘ, NIE PEKAJĄ, ANI NIE KRUSZY SIĘ EMALJA.

Erzy gotowaniu nie przypala się ryż ani inne potrawy. Naczynia te lane z żelaza, emaljowane są z tego powodu godne polecenia, że są ekonomiczne, trwałe i higieniczne.

SPROBUJOIE!

Garnki te są do nabycia we wszelkich większych sklepach.

Industrias Reunidas „ALBA“ S. A - Rio

Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Kurytybie poszukuje niżej wymienionych osób:

- 1) Adam Fircz, ur. w 1900 roku w Ostrowcu. Wyjechał z Polski w 1922 r. i przebywa obecnie w Brazylii.
2) Szyman Cudyk, jur. w 1902 r. w Ostrowcu. Wyjechał z Polski w r 1923 i przebywa obecnie w Brazylii.
3) Antoni Zarajczyk, przybył z Polski do Kurytyby w grudniu 1923 r.
4) Józef, Marianna i Michał Dół, przyjechali do Brazylii przed 30 laty i mieszkali w Antonio Olinto.
5) Edmund Cabanski, syn Bolesława urodzony w Gnieźnie, przyjechał w lutym 1926 roku do Brazylii i przebywał na Fazenda Parangaba, linia S. Cecilia, Colonia N 84

Poszukiwani, lub ktoby wiedzieli o miejscu pobytu i adresie poszukiwanych, winni zgłosić się osobiście lub listownie do Urzędu Konsulnego w Kurytybie. Konsulat Rzeczypospolitej

Podróżujący otrzymają zawczasu wygodne i dostatanie pomieszczenie z utrzymaniem w pensjonacie Michała Bönera na stacji

Paciencia Linha S. Francisco

Jest tanio do sprzedania WÓZEK O OSI 18 cm. Można go oglądać i zasięgnąć informacji w fabryce beczek Barricada Batela u p. Pawła Nanisty na Avenida Batel, Kurytyba

„Pieszczoszka”

Wszyscy ją obdarzają pieszczotami i ona w zupełności nie zasługuje, bo jest dobra łagodna i uprzejma. Ponadto od małego dziecka miała zdrowie bardzo delikatne, skutkiem czego rodzice otaczali ją zawsze czułością i troskliwością.

AFI ASPIRINA

przywraca jej w pięciu minutach zwykły stan zdrowia i uśmiech anielski na usta. NIE ATAKUJE ANI SERCA, ANI NEREK.

Jeżeli także doświadczymy bólu głowy, newralgii i reumatyzmu. Reguluje obieg krwi i wzmacnia siły.

W Brazylii z dołu Wyce Półni

N. 20

Nowe To Polskie

W Rio de Janeiro towarzystwo „Unja”. Prezydent wybrany p. M. p. Rzesowski. jest nadzieja ba ta będzie proporcjonalny laków, którzy federalną Brazylię. Ostatnio kolonji polskie tożegrane na na pierwszy Z granicy, wyka nieczność utw nowego, choć gnowo, skupienia i wyłącznie w wyjącej zgłożonych jako ści rioskiej. Rio de Janeiro życiu polskiem ściwe tętno, t i rowych. Ty odrodzoną, cz uświadomiją stwarza okres Reczypospolo umieją, że się rzeczywistość